

2023

Blockchain a technologie distribuovaného registru – Referenční architektura

ČSN
ISO 23257

36 9013

Blockchain and distributed ledger technologies – Reference architecture

Technologies des chaînes de blocs et technologies de register distribué – Architecture de référence

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 23257:2022. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 23257:2022. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

ISO 22739 zavedena v ČSN EN ISO 22739 (36 9009) Blockchain a technologie distribuovaného registru – Slovník

ISO/IEC 24760-1 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 24760-1 (36 9716) Bezpečnost IT a soukromí – Rámec pro řízení identit – Část 1: Terminologie a pojmy

Souvisící ČSN

ČSN ISO 7498-2:1993 (36 9615) Systémy na spracovanie informácií. Prepojenie otvorených systémov (OSI). Základný referenčný model. Část 2: Bezpečnostná architektúra

ČSN EN ISO 16484-2:2005 (73 8521) Automatizační a řídicí systémy budov – Část 2: Hardware

ČSN ISO/TR 18307 (98 1018) Zdravotnická informatika – Interoperabilita a slučitelnost v normách pro předávání zpráv a komunikací – Klíčové charakteristiky

ČSN ISO/IEC 17788:2017 (36 9865) Informační technologie – Cloud computing – Přehled a slovník

ČSN ISO/IEC 17789:2017 (36 9866) Informační technologie – Cloud computing – Referenční architektura

ČSN ISO/IEC 21823-1:2020 (36 9022) Internet věcí (IoT) – Interoperabilita systémů IoT – Část 1:

Struktura

ČSN EN ISO 22300 (01 2301) Bezpečnost a odolnost – Slovník

ČSN EN ISO/IEC 24760-1 (36 9716) Bezpečnost IT a soukromí – Rámec pro řízení identit – Část 1: Terminologie a pojmy

ČSN EN ISO/IEC 27000 (36 9790) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Systémy řízení bezpečnosti informací – Přehled a slovník

ČSN EN ISO/IEC 27001 (36 9797) Informační bezpečnost, kybernetická bezpečnost a ochrana soukromí – Systémy managementu informační bezpečnosti – Požadavky

ČSN EN ISO/IEC 27018 (36 9709) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Soubor postupů na ochranu osobně identifikovatelných informací (PII) ve veřejných cloudech vystupujících jako zpracovatelé PII

ČSN ISO/IEC 27031:2016 (36 9801) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Směrnice pro připravenost informačních a komunikačních technologií pro kontinuitu činnosti organizace

ČSN EN ISO/IEC 29100 (36 9705) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Rámec soukromí

ČSN EN ISO/IEC 29134 (36 9712) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Směrnice pro posuzování dopadu na soukromí

ČSN EN ISO/IEC 29151 (36 9711) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Soubor postupů na ochranu osobně identifikovatelných informací

ČSN ISO/IEC 30141 (36 9021) Internet věcí (IoT) – Referenční architektura

ČSN ISO/IEC 38500:2020 (36 9045) Informační technologie – Správa a řízení IT technologií v organizaci

ČSN EN ISO/IEC 29100:2015/Amd. 1:2020 (36 9705) Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Rámec soukromí

ČSN EN ISO 37101:2022 (73 0931) Udržitelný rozvoj ve společnostech – Systém managementu udržitelného rozvoje – Požadavky s pokyny k použití

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Pro účely této normy byly použity následující anglické termíny v původní podobě, vzhledem k rozšíření těchto termínů v odborné komunitě a/nebo absenci českého ekvivalentu:

middleware, peer-to-peer, Proof of Stake, Proof of Work, Round Robin, uncle block

Upozornění na národní poznámky

Do normy byla k heslu 3.14 doplněna upřesňující národní poznámka. K heslu 3.18 byla doplněna národní poznámka převzatá z ČSN EN ISO 37101:2022.

Vypracování normy

Zpracovatel: ELA Blockchain Services a. s., IČO 08176868, Ing. Věra Šmídová

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Miroslav Škop

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 35.030; 35.240.40; 35.240.99

Obsah

Strana

Předmluva.....	8
Úvod.....	9
1..... Předmět normy.....	10
2..... Citované dokumenty.....	10
3..... Termíny a definice.....	10
4..... Značky a zkratky.....	13
5..... Koncepty.....	14
5.1..... DLT a blockchainové systémy.....	14
5.1.1... Obecně.....	14
5.1.2... Blockchainové DLT a bezblockchainové DLT.....	14
5.2..... Síť	

a komunikace.....	15
5.3..... Platforma	
DLT.....	15
5.4..... Rozhraní systému	
DLT.....	15
5.5.....	
Konsenzus.....	16
5.6.....	
Události.....	17
5.7..... Integrita obsahu	
registru.....	18
5.8..... Integrita a management	
registru.....	18
5.9..... Podřetězce a vedlejší	
blockchainy.....	19
5.10.... Aplikace	
DLT.....	19
5.11.... Řešení	
DLT.....	19
5.12.... Smart	
kontrakty.....	20
5.12.1	
Obecně.....	20
5.12.2 Provádění smart kontraktů na vyhrazených	
peerech.....	21
5.12.3 Provádění smart kontraktů na libovolných	
peerech.....	21
5.13.... Transakce a jejich	

fungování.....	.....
....	21
5.14.... Tokeny, virtualita a kryptoměny, mince a související koncepty.....	22
6..... Průřezové aspekty.....	.....
.....	22
6.1..... Obecně.....	.....
.....	22
6.2..... Bezpečnost.....	.....
.....	23
6.3..... Identita.....	.....
.....	23
6.4..... Ochrana osobních údajů.....	.....
....	24
6.4.1... Obecně.....	.....
.....	24
6.4.2... Úložiště PII v registru.....	.....
.....	24

6.4.3... Úložiště PII mimo registr.....	25
6.5..... Správa a řízení DLT.....	25
6.6..... Management.....	26
6.7..... Interoperabilita.....	27
6.8..... Datový tok.....	29
7..... Typy systémů DLT.....	30
8..... Úvahy o architektuře systémů DLT.....	30
8.1..... Charakteristika a vztahy.....	30
8.2..... Technologie registru.....	31
8.3..... Architektura úložiště registru.....	31
8.4..... Architektura řízení registru.....	31
8.5..... Dílčí nastavení registru.....	32
8.6..... Oprávnění k vedení registru.....	32

9..... Architektonické pohledy na referenční architekturu.....	32
9.1..... Obecně.....	32
9.1.1... Pět architektonických pohledů.....	32
9.1.2... Zápis diagramů.....	33
9.2..... Pohled uživatele.....	33
9.2.1... Obecně.....	33
9.2.2... Uživatelé DLT.....	34
9.2.3... Administrátoři DLT.....	34
9.2.4... Poskytovatelé DLT.....	35
9.2.5... Vývojáři DLT.....	36
9.2.6... Regulátoři DLT.....	36
9.2.7... Auditoři DLT.....	37
9.3..... Funkční pohled.....	37
9.3.1... Rámec funkční kategorizace.....	

..... 37

9.3.2... Systémy, které nejsou

DLT.....
38

9.3.3... Vrstva

uživatele.....
..... 38

9.3.4... Vrstva

API.....
..... 38

9.3.5... Vrstva platformy

DLT.....
..... 39

9.3.6... Vrstva

infrastruktury.....
..... 40

9.3.7... Funkce napříč

vrstvami.....
..... 41

9.4..... Systémový

pohled.....
..... 46

9.4.1...

Obecně.....
..... 46

9.4.2... Uzly

DLT.....
..... 46

9.4.3... Aplikační

systemy.....
..... 47

9.4.4... Systémy, které nejsou

DLT.....
47

9.4.5... Další DLT

systemy.....
..... 47

9.4.6... Funkce napříč

vrstvami.....
..... 47

Příloha A (informativní) Úvahy o tokenech, virtuálních a kryptoměnách, mincích a souvisejících pojmech..... 48

Příloha B (informativní) Příklady implementace registru..... 50

Bibliografie.....
..... 51

 DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2022

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být, není-li specifikováno jinak nebo nepožaduje-li se to v souvislosti s její implementací, reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým ani mechanickým, včetně pořizování fotokopii nebo zveřejňování na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného souhlasu. O souhlas lze požádat buď ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

CP 401 · Ch. de Blandonnet 8

CH-1214 Vernier, Geneva

Tel.: + 41 22 749 01 11

E-mail: copyright@iso.org

Web: www.iso.org

Publikováno ve Švýcarsku

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdržných ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamena schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 307 *Blockchain a technologie distribuovaného registru*.

Jakákoli zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

Úvod

Záznamy transakcí, založené na určitých dohodnutých podmínkách, tvoří základ pro výměnu aktiv mezi stranami. Podniky a vlády na tomto základu fungují po staletí. I když se kdysi používaly fyzické registry, byly z velké části nahrazeny moderní technologií. V tradičních přístupech však musí být registr centrálně řízen jednou nebo malým počtem stran a ostatní zúčastněné strany se na ně musí spoléhat jako na prostředníky, kteří tyto registry mění.

Důležitou vlastností registru je ověřitelnost. To znamená, že strany mohou ověřit, zda je soubor transakcí v registru úplný a přesný. V důsledku toho mohou tyto strany identifikovat nesrovnalosti v transakcích, například ověřit, zda jsou digitální aktiva účastníků správně zaúčtována ve finančním registru. V současné době je možné dosáhnout ověřitelného registru centralizovaným způsobem na základě určitých předpokladů důvěryhodnosti. Ověřitelnosti však lze dosáhnout také distribucí úložiště a decentralizací řízení registru s minimální důvěrou v kteroukoliv stranu.

Systémy technologie distribuovaného registru (DLT) včetně blockchainových systémů umožňují udržování registru v distribuované síti sdílet pohled na registr mnohem širšímu okruhu stran a provádět v něm jejich vlastní změny.

Je možné široké spektrum obchodních řešení založených na DLT. Tento dokument představuje referenční architekturu pro taková řešení založená na DLT. Začíná definicemi a pojmy blockchainu a DLT, jako je organizace systému, povaha přístupu, typ konsenzu a role a odpovědnosti účastníků. Vzhledem k tomu, že referenční architektura musí pojmut širokou škálu možných případů použití, dotýká se na vysoké úrovni různých obchodních domén a jejich příslušných případů použití. Historicky registry usnadňovaly výměnu aktiv, ale řešení DLT lze využít i širěji, a to pro výkaznictví, auditu a koordinaci. Dokument nakonec čtenáři předkládá různé vrstvy referenční architektury pro systémy DLT a funkční komponenty v těchto vrstvách.

Tento dokument je určen mimo jiné pro akademiky, architekty řešení, zákazníky, uživatele, vývojáře, regulační orgány, auditory a organizace zabývající se tvorbou norem.

1 Předmět normy

Tento dokument stanovuje referenční architekturu pro systémy technologie distribuovaného registru (DLT) včetně blockchainových systémů. Referenční architektura se zabývá koncepty, průřezovými aspekty, architektonickými úvahami a pohledy na architekturu, včetně funkčních komponent, rolí, činností a jejich vztahů pro blockchain a DLT.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.